

Referaatti suomennoksesta

Romani tšimb ħlehtenge sar poor- projektos samlila it Kaalengo tšimbako džaaniboskiire ta lengo sikjikuune aro frooħlaaga Fintiko themmesko rigienna. Projektos kammela te džorjavel romani tšimbako rakkiba aro sakko divisako dživiba. Aro troppi ta beska sikjibosko gruppi romani tšimb hin tšetidas kenti, ternen ta bare komujen – ta it tiija barjidas poor maħkar ħlehti. Tšimb džiivela džoralide, kaana douva hin dielime maħkar komujen.

“Mo džiivel romani tšimb!” Dala laavensa aavela dissime Romani tšimb ħlehtenge sar poor -projektosko hilo džii. Hyöstako tiija berħ 2024 byrjydiilo projektos savo hin aanidas romani tšimb aro sakka divisako džiben ta barjidas poor maħkar ħlehte ta huupi. Dauva projektos hin vollime Romano Missio ry. skokkata, ta gurħħiboskiiro hin Fintiko Kultturengo Louvengiiriba – Suomen Kulttuurirahasto. Projektosko liedibongiire aahħena Tuula Åkerlund ta Miranda Vuolasranta, koonen phennena, te dauva butti hin lenge džesko saaka: *”Romani tšimbako džiidiba hin mostiba, kaana ame kammaha, te tšimbako rakkiba džala anglal terne komujenge ta amengo kentege. Ame kammaha te tšeeren romani tšimbako rakkiba sakka divisano ħleetibosko rakkiboske aro kaalengo huupi, projektosko liedibongiire phennena.”*

Mentore ta lengo sikjikuune tšetanes

Projektosko maħkurno tenkiba hin te tšetaves it fende Kaalengo tšimbako rakkibongiire (Mentore) ta lengo sikjikuune, jakkes te doola koon hajuvena tšihkas romani tšimb byrjyvena tšeeren butti sar mentore ta lena penge sikjikuune (kisälli-oppilaita) koonenge joon sikjavena romani tšimb. Daala latše rakkibongiire lena pengo neer doola, koonen na hajuvena latšes dauva tšimb, jakkes te joon freestenas tšetanes ta denas džorjilba, te rakkaves romani tšimb aro pengo kokaro sakka divisako dživiba. Liedibongiire lahte deħ mentore froolaaga Fintiko rigienna: Kemi ta Oulu dielenna aro Kuopio rigia, Kurikka, Jyväskylä, Kouvola, Lahti ta Nurmijärvi rigie. Dielos lenna sas sikjibongiire, mediako buttibongiire ta huupane buttibongiire, bi saare daalenge sas iek saaka tšetano, douva te joon sas sikjude pengo romani tšimb maħkar lengo iega huupi.

– Kaana tu dikkeħa te kenti ta terne byryvena rakkaven romani tšimb aro beska saakiengo stunni, dola stunni hin baare, phennela iek mentorena koon hin aro Oulu fooresta Henry Lindgren.

Troppako it aahħiba diijas džoor rakkiboske

Perdal sakka divisako beska gruppengo thaanavitiko butti sas niina stellime dui romani tšimbako troppi aro Loppi troppakosentos. Aro Maasesko tšoonesko troppa komuje aaħte anglunes kutti ħukkarne, bi hastes tšimbako rakkiba sas phirime ta tšek na lansade butte te rakkel. Aro duito troppa savo sas stellime aka berħħesko Gruutako tšoon saare mentore rakkide uutan tši bilokkiba. Dooru staudas niina Henry Hedman, koon hin tšerdas buut butti romani tšimbako siilibeske, ta jou rakkidas dotta sar fuortuno saaka hin mengo tšimbako džiidiba ta bihadas troppako mentore te lel tilsvaariba amengo tšimbako angluno tiijata. Aro programmos sas niina rannibongo risiba, laavengo samliba, džiido farabengo dikkiba ta baħiba. Saare dielibongiire diine baro baarkiba ta butvare lenna phenle te daala dui troppi sas lengo tšimbako rakkibosko tromuviboske džoralo parubosko stunna.

Tšimb aavela niina aro verkos

Aro dauva projektos hin aulo barjime sikjibosko materiaalengo bankos so hin aro Romano Missio sankibosko internettiako patre. Dooru hin gramatiko saaki, laavengo lexikoone ta tšeerano rannibosko butti froolaagimes tšerto kaalengo huupengo stöttiboske. Tiljimes datta projektiatta hin diino džaaniba aro sosiaaluno mediosko patre romani tšimbeha ta fintiko tšimbeha.

Ventibi hin aulo pherdimeske

Projektosko byrjibako phaaribongo paalal dauva projektos hin aulo koni fendide: dielibongiiren hin aulo butide ta džintiba tšimbake hin barjudas. Mentorengo ta lengo sikjikuunenge hin tšerto niina themmuno dielos so hin tšunto aro verkos. "Dauva na aahhela endo tšimbano projektos, bi identiteetiako, kultturiako ta tšetibosko džorjiba", agurvena Tuula Åkerlund ta Miranda Vuolasranta. Romani tšimb džiiivela – mentorengo ta lengo sikjikuunengo doh.